SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 202. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 23, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЖОВТНЯ 1991 Ч. 202. РІК XCVIII.

ХАРКІВ І ОБЛАСТЬ АКТИВІЗУЮТЬСЯ

Харків (ПБ УРП). — Тут в середу, 9-го жовтня, у великій залі Центральної наукової бібліотеки Харкова відбувся доброчинний концерт авторів співаної поезії. Дохід призначений на розвиток української культури в місті.

У зв'язку з переведенням всіх підприємств під юрисдикцію України, в Харкові зростає кількість випадків відправлення дорогого устаткування в Росію. Так 20-го вересня зі заводу ім. Малишева було відправлено до Санкт-Петербургу газоаналізатор з повним комплектом допоміжного обладнання. У вересні цього року з Академії протиповітряної оборони ім. Говорова було відправлено до Москви хемічне обладнання великої вартости. За неперевіреними даними вивезення обладнання іде також із ракетного училища ім. Крилова.

На черговому засіданні Харківської обласної організації Комуністичної спілки молоді (МДС) у суботу, 12-го жовтня, прийнято рішення створити на базі обласної комсомольської організації Союз Молоді Харківщини. До керівних органів увійшли всі керівники колишнього Харківського обкому комсомолу. У преамбулі до програми цієї організації сказано, що Союз Молоді Харківщини ставить першим завданням захист економічних та соціяльних прав молоді.

У неділю, 13-го жовтня, тут відбувся форум інтелігенції Харківщини. Присутні на форумі — різних професій, політичних та релігійних поглядів — підтримали Акт проголошення незалежности України та закликали інтелігенцію Харкова і области сказати „так" у референдумі 1-го грудня. Обурення учасників форуму викликав виступ лідера горезвісного товариства „Русь" Медведєва. Він заявив, що „це наша, русская земля, що ми її завоювали і нікому не віддамо".

У місцевості Лозова в неділю, 13-го жовтня, з ініціятиви Молодіжної Ліґи Харківщини і за допомогою місцевих організацій УРП і Руху встановлено хрест пам'яті на могилі загиблих воїнів УНР. Найактивнішу участь взяли молодіжні організації зі Львова, Полтави і Києва.

Офіцери України організуються

Одеса (ПБ УРП). — Тут у п'ятницю, 11-го жовтня, у приміщенні одеського відділу Руху відбулися чергові збори одеського відділу Спілки Офіцерів України.

Обрано керівництво відділу, головою став Олег Белостенов, підполковник. Обрано делеґацію на наступний з'їзд СОУ, прийнято звернення до офіцерів одеського ґарнізону. Члени СОУ підтримали Акт про незалежність України та закликали офіцерів одеського ґарнізону сприяти відродженню української національної армії, яка буде надійним ґарантом захисту української самостійної соборної держави. Прийнято звернення до рекрутів із закликом залишатися служити лише в Україні. СОУ заявила про прагнення захищати соціяльні права військових. Вирішено у неділю, 13-го жовтня, провести в будинку офіцерів збори офіцерів одеського ґарнізону.

Як вирішено, в неділю, 13-го жовтня, у приміщенні ґарнізонного Будинку Офіцерів відбулися чергові збори одеського відділу Спілки Офіцерів України. На зборі прибув голова СОУ, народний депутат СССР полковник Вілен Мартиросян. На початку зборів виступали члени СОУ та запасні військовики дійсної служби і резерви. Виступаючі заторкнули проблеми збройних сил, які на їх думку, повинна розв'язати СОУ. Більшість висловили підтримку СОУ, її голові В. Мартиросянові. Проти були лише ветерани старшого віку.

Полковник В. Мартиросян відповів на численні запити присутніх, що в більшості стосувались діяльності та мети СОУ задля відродження української армії. На жаль, адміністрація одеського Будинку Офіцерів, за наказом командуючого одеською військовою округою, для засідання надала маленьке приміщення, у наслідок чого учасники зборів, а їх було майже 500, не мали вигідних умовин. Збори прийняли резолюцію, яка підтримує відродження національної армії.

Після зборів біля 100 офіцерів поповнили ряди одеського відділу Спілки Офіцерів України.

Помер д-р Юрій Старосольський — Начальний Пластун

Вашінґтон. — Тут у пополудневих годинах дня 21-го жовтня, після довгої недуги помер на 84-му році життя Начальний Пластун д-р Ю. Старосольський, відомий не лише як пластовий, але громадський та науковий діяч.

Д-р Ю. Старосольський — син Володимира і Дарії Старосольських, уродженець Львова, від молодих років був активним пластуном, членом куреня „Лісові Чорти". У Львові був активним студентським діячем, членом УВО, співредактором пластового журналу „На сліді", а відтак у воєнних роках редактором молодечого журналу „Дорога". У Львові він закінчив студії права докторатом. **Від 1949 року перебував у ЗСА і поселився у Вашінґтоні, де довгі роки очолював Осередок Наукового Товариства Шевченка як його дійсний член. Був професором права Українського Вільного Університету і Українського Католицького Університету в Римі, де викладав на літніх курсах. Автор ряду університетських підручників з ділянки права — німецькою, англійською та українською мовами. Постійно писав на правничі та громадські теми і довгі роки був дописувачем щоденника „Свобода" під рубрикою „Між Капітолем а Білим Домом". У Вашінґтоні працював у Конґресовій Бібліотеці. В 1988 році очолив Крайовий Комітет відзначення 1000-річчя Християнства.**

Св. п. Ю. Старосольський

Однак, на першому місці у пл. сен. д-ра Ю. Старосольського завжди була праця з пластовою молоддю. Для неї написав у 1948 році своєрідний підручник п. з. „Велика гра", який вже двічі був перевиданий та далі є улюбленою підставовою книжкою кожного пластуна. Після смерти першого Начального Пластуна проф. Северина Левицького у 1962 році пл. сен. Ю. Старосольський був обраний Начальним Пластуном загальним голосуванням і увійшов в уряд на Ювілейній Пластовій Зустрічі в 1972 році. Від того часу аж до смерти займав цей пост, хоча із-за поганого стану здоров'я у 1990 році попросив про відпустку.

Залишив у смутку дружину Оксану, дочку Анну, що пішла слідами батька, закінчивши правничі студії, сестру Уляну Старосольську та ближчу і дальшу родину, в ЗСА та у Львові, де жив останньо його брат архітект сл. п. Ігор разом зі своєї родиною.

Панахида відбудеться у п'ятницю, 25-го о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Гайнес Ріналді при 11800 Ню Гемпшір аве., Сілвер Спрінґ, а похоронні відправи у суботу 26-го в полудневих годинах на Українському Православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Подробиці похоронів будуть подані в черговому числі „Свободи".

В Гарварді вийшов другий том Орликового діярія

Кеймбридж, Масс. (ФК-У, Марій Л. Цибульський). — Тут у видавництві Гарвардського університету видано другу частину плянованої тритомової факсимільної публікації рукописного денника гетьмана Пилипа Орлика „Подорожний діярій (1727-1731)". Новий том є шостим у серії текстів „Гарвардської Бібліотеки Давнього Українського Письменства". У п'ятому томі серії вміщено першу частину денника за роки 1720-26.

Як відомо, Пилип Орлик був вибраний наступником Івана Мазепи в 1710 році і продовж наступних 30 років провадив місію гетьмана поза межами України. Драматичний період 1727-31 років займає 867 сторінок нового видання. Інтернований турками в грецькій Тесальоніці (Солуні), П. Орлик продовжував дипломатичні старання здобуття підтримки европейських держав для протиросійського фронту. Великим успіхом Гетьмана в цьому часі було осягнення посередництва Швеції, Гольштайну, Франції, Англії і Голляндії в своїх контактах з Росією. Записи Орлика з 1729-30 років зосереджені в більшості на його синові Григорові, який, закінчивши військову службу в польсько-саксонського короля Авґуста II, долучився до дипломатичної служби гетьмана.

У введенні до нового тому його упорядник, проф. Омелян Пріцак з Гарвардського університету аналізує політичну думку Орлика в контексті українського минулого. Належне схоплення змісту політичної концепції гетьмана відрізняється від народницьких і націоналістичних програм XIX і XX століть, є конечне для зрозуміння його політичної діяльности.

Проф. Пріцак говорить про дві ключеві думки, які виринули в XVII столітті. Перша — це ідея української світської державности у формі Великого Князівства Русі в Унії з Польщею і Литвою. Вона витворилась поміж дрібною українською шляхтою і була відображена в Гадяцькій угоді 1658 року. Друга — це концепція зв'язана з мілітарною силою лицарів Запорізького Козацтва в Союзі з православ'ям. Своєрідна синтеза обох ідей є важли-

(Закінчення на стор. 3)

Владика М. І. Любачівський відвідав Чернівці

Джерзі Сити, Н.Дж. — У днях 3-6-го жовтня Владика Мирослав Іван Любачівський завершив сповнену радости, миру і любови пасторальну візитацію Буковини. Від'їздові Владики до Чернівців передувала неприємна телеграма, отримана від Чернівецького Єпископа Української Православної Церкви Московського Патріярхату. Єпископ Онуфрій послав Кардиналові Любачівському повідомлення, в якому говорилось, що „Епархіяльна Рада Буковинської Православної Церкви проти вашого приїзду на православну Буковину. Вересневі події в Самборі свідчать, що Ви обплямували свої руки у православній крові. Кривавому Кардиналові немає місця на Чернівеччині і на всій православній Україні".

Не зважаючи на телеграму, Кардинал Любачівський і супроводжуючі його особи прибули до Чернівців 3-го жовтня. В церкві Успення Пресвятої Богородиці його привітало близько 1,000 вірних разом з їхнім священиком о. Михайлом Косилом, який зазнав великих страждань за те, що був українським греко-католицьким священиком і був двічі ув'язнений на шість років.

Ця церква лише недавно була повернена і потребує значної реконструкції. Вона використовувалась як православна церква від 1946 до 1951 року, а як склад — від 1951 і до недавнього часу. Лише два місяці тому її було передано греко-католикам. Іконостас був забраний з церкви і встановлений у православній церкві Московського Патріярхату. Іконостас православної церкви знаходиться на хорах і не використовується.

Ще перед Другою світовою війною українська греко-католицька церква Успення Святої Богородиці була єдиною церквою в Чернівцях, де служба відправлялась українською мовою. З цієї причини вірні обох церков — Української Православної та Української Греко-Католицької — відвідували церкву і вважали її своєю.

У п'ятницю, 4-го жовтня Кардинал Любачівський побував на могилах українських письменників — Ольги Кобилянської, Сидора Воробкевича та Юрія Федьковича, де відслужив Панахиди. Після цього він мав зустріч з головою Чернівецької міської Ради Георгієм Гродецьким, а також з депутатами обох Рад — міської та обласної. Після цих зустрічей у Міській Раді відбулася пресконференція. Того ж дня близько 1,500 студентів Чернівецького Університету зустрілися з Кардиналом Любачівським та супроводжуючими його особами.

У суботу, 5-го жовтня, Кардинал Любачівський відвідав містечко Снятин, де відслужив Архиєрейську Службу Божу для близько 4,000 українських греко-католиків міста. Кардинал Любачівський побував у дитячому садочку та в Художньому Музею у Снятині.

Потім Митрополит Любачівський повернувся до Чернівців, де мав зустріч з католиками римського обряду міста. Його привітав їхній пастир і три його помічники, а також близько 500 вірних. Кардинал Любачівський висловив свою вдячність священикам та громаді за допомогу, яку вони виявляли українським греко-католикам Чернівців у роки переслідувань і пообіцяв, що Українська Греко-Католицька Церква завжди співпрацюватиме у зла годі і любові з Церквою латинського обряду.

Того ж вечора відбувся концерт з участю народних ансамблів та хорів міста Чернівці, в якому були виконані пісні і танці із особливим акцентом на буковинських народних традиціях. Щоб привітати кардинала Любачівського, багато українських греко-католиків перейшло через українсько-румунський кордон. Владика мав можливість зустрітися з кількома провідними священикам греко-католицької громади в Румунії.

В останній день свого перебування на Буковині, в неділю, 6-го жовтня, Владика Любачівський відслужив Архиєрейську Святу Літургію. На завершення Літургії д-р Іван Дацько, генеральний вікарій Львівської Архиєпархії, оголосив, що Кардинал Любачівський надав звання митрофорного протоієрея о. Косилу за його тяжкі страждання, які він переніс за Українську Греко-Католицьку Церкву. Кардинал Любачівський також подарував церкві 100,000 карбованців на її відбудову.

Владика Любачівський завершив свої пастирські відвідини Чернівців процесією на вулиці, що перейменована на вулицю слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Там же Кардинал Любачівський і Єпископ Василик посвятили пропам'ятну дошку.

УКРАЇНА ЗБОЙКОТУВАЛА ВЕРХОВНУ РАДУ

Москва. — У понеділок, 21-го жовтня, на засіданні Верховної Ради, до якої промовляв Міхаїл Ґорбачов явилися делеґації лише сімох республік, а п'ять, включно з Україною, її повністю збойкотували так, що промова президента відбувалася, як повідомляють західні засоби масової інформації, майже у порожній залі. М. Ґорбачов остеріг, що непідписання п'ятьма республіками спільної угоди може мати дуже далекойдучі наслідки та викликати загальний хаос.

На нарадах не були присутні делеґати України, Вірменії та Грузії, а Молдова і Азербайджан вислали лише обсерваторів.

М. Ґорбачов заявив також у своїй читаній, тим разом, промові, що є конечним затримати військові частини, а творення республіканських військ уважає дуже небезпечним. Його слова були виразно звернені проти України, Азербайджану, Молдови і Грузії та інших республік, що вже почали творити власні армії. Тут однак найважливішою є справа українського війська, до якого мають прилучити чорноморську фльоту.

М. Ґорбачов, який говорив без звичайного темпераменту та усміху, сказав, що провідники тих республік, які бажають підписати спільну угоду вже створили її проєкт, який він перешле в Україну для розгляду, і він має надію дістати від Верховної Ради України позитивну відповідь.

В. Івашко заперечує свою причетність до путчу

Москва. — В інтерв'ю для „Незалежної Газети" колишній заступник генерального секретаря ЦК КПСС Володимир Івашко заперечує причетність керівництва Комуністичної партії до путчу. „Ці люди (путчисти) діяли в умовах глибокої конспірації", — твердить В. Івашко.

Колишній заступник М. Ґорбачова сказав, що перед початком путчу він перебував на лікуванні після операції у підмосковній санаторії. „Про події, що сталися, я дізнався з телевізійних передавань. 18-го серпня, в неділю, цілий вечір читав кореспонденцію, яку отримав".

В. Івашко твердить, що лінія на те, щоб приховувати від нього те, що відбувається, „чітко дотримувалася і в ніч з 18-го на 19-го серпня, і вранці 19-го".

Івашко твердить, що ні 19-го, ні 20-го серпня ні одна людина з ДКНС (Державний комітет надзвичайного стану) йому не телефонувала, і сам він нікому з них також не телефонував. Відповідаючи на запитання, чому Політбюро, Секретаріят ЦК КПСС не виступили з заявою з приводу діяльности ДКНС, Івашко відповів, що заява Секретаріяту ЦК з 21-го серпня відома. Вона була розповсюджена засобами масової інформації. В той же день секретар ЦК Олександер Дзасохов провів пресову конференцію, зв'язану з цими подіями.

„Можна говорити, що все це було зроблено пізно, але не можна не враховувати і тих конкретних умов, в яких буквально звалилося на голови людей, що входять в керівні органи партії, повідомлення про переворот". На думку Івашка, тепер будь-яка політична діяльність в рамках існуючих структур КПСС „може кваліфікуватися як незаконна, зі всіми випливаючими наслідками". Розповідаючи про свої пляни, він сказав, що в теперішніх умовах політичною діяльністю повинні займатися більш молоді люди. „Якщо я матиму можливість я буду сприяти цьому, хоч велика політична праця, мабуть, для мене вже закінчується".

Де ж ви такі взялися?

О. Доній під час відвідин „Свободи".

Джерзі Сити, Н.Дж. (Х. В-Ф). — Коли до редакції нашого щоденника „Свобода" зайшов поставний юнак з цікавим блиском в очах і ласкавою усмішкою, то ніяк не можна було збагнути з першого погляду, що ця молода людина — випускник Київського Університету та серйозний громадсько-політичний активіст Української Студентської Спілки з тюремним стажем.

Молода людина, про яку мова — це Олесь Доній, 22-літній уродженець столичного міста Києва, абсольвент історичного факультету Київського Університету, один із організаторів Української Студентської Спілки, перший з'їзд якої відбувся 8-9-го грудня 1990 року. На міській конференції у березні 1990 року його обрано головою київської філії УСС.

На наше прохання розповісти, як це все розпочалося — тобто як сталося, що студентська молодь, а в тому числі й він особисто, з таким ентузіязмом взялися до праці, щоби допомогти, чи радше стати учасниками у процесі відновлення незалежности України, Олесь з усмішкою відповідає, що в дійсності все почалося із розбіжности думок між студентською молоддю та старшим громадянством зразу ж після березневих виборів 1990 року. Перш ніж виявити конкретну причину цих розбіжностей, О. Доній признається, що досі не перестає дивуватися з тієї обставини, що молодь в Україні виявилася, напричуд, добре зорганізованою, а з тим відчула себе політичною силою. Тому то на Великій Раді Руху весною 1990 року, коли старші діячі з демократичних партій говорили, що здобуття 1/3 депутатських місць уважають перемогою, студентська молодь голосно заявила, що це була поразка демократичних сил. Із цього почалася послідовна підготова до конкретної дії, на початок вона, тобто сама ідея, не була чіткою, але вже в короткому часі вона визріла у конкретну дію чи радше у необхідність каталізації студентської акції. Тут Олесь з неприхованою гордістю розказує як всю справу вдалося підготовити без розкриття плянів, бо ознайомлені з конкретними плянами були тільки три особи. При цьому підкреслює, що в них, студентів, було заздалегідь обдумано як саме виглядатиме акція студентського протесту. В основному запляновано п'ять акцій: студентські мітинґи і страйки, бльокування транспортового руху в місті, окупаційні страйки та голодуван-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ЦИМИ ДНЯМИ ВИЙШЛА з друку автобіографічна книжка Олівера Норта „Під обстрілом". Серед іншого автор твердить, що колишній президент Роналд Реґен був добре поінформований як про таємну доставу зброї Іранові в обмін на закладників, так і про таємну доставу зброї антикомуністичному спротиву (контрас) в Нікараґуа. Книга О. Норта, який за Р. Реґена працював у Раді Крайової Безпеки, не могла не привернути уваги, бо її автор був серед головних обвинувачених в „іранґейтській справі". Під час переслухань у Конґресі в 1987 році і на судовому процесі Норт зробив усе можливе, щоб зняти з Реґена підозріння, що Президент знав про таємні операції. Тепер Норт твердить, що Реґена „реґулярно тримали в курсі всіх справ". „П'ять років після того я переконаний: президент Реґен знав усе, — пише Норт. — Я не сумніваюся, що йому казали про фінансування контрас і що він схвалив це. При чому з ентузіязмом!" Однак Норт не наводить ніяких прямих доказів, що колишній Президент знав і схвалив доставу зброї Іранові в обмін на закладників.

МЕШКАНЦЯМ НЮ ЙОРКУ незабаром, можливо, доведеться доплачувати до своїх телефонічних рахунків по 35 центів за нову послугу. Зате якщо абонент набере число 911 поліційний оператор побачить на екрані число того, що телефонував, і його адресу. У критичних ситуаціях таке нововведення може бути неоціненним. Новинкою зможуть користуватися не лише приватні особи, але й різні компанії. Правда, останні платитимуть набагато дорожче. В залежності від кількости телефонів у фірмі плата може становити до 315 дол. на рік.

СКІЛЬКИ ПЛАТИМО урядникам ЗСА? Над таким питанням мало хто задумується. Президент ЗСА щорічно одержує платню 200,000 дол. плюс 50,000 на видатки, зв'язані з посадою. З цих сум він платить податок. На транспортові видатки додатково виділяється 100,000 дол. (без включення в податок). Віцепрезидент одержує 160,000 дол. і 10,000 дол. на транспорт та інші видатки, пов'язані з посадою. Секретарі департаментів дістають щороку 138,000 дол., а їхні заступники — від 115 до 125,000 дол.

У СВІТІ

РАДНИК ПРЕЗИДЕНТА Ґорбачова в питаннях конверсії Іван Фролов повідомив, що Москва потребує широкомаштабної допомоги західніх фірм у переведенні совєтського оборонного комплексу на випуск мирної продукції. В листопаді у Москві відбудеться конференція, на якій представники західніх компаній зможуть ознайомитися з найновішими технологіями совєтського оборонного комплексу і виступити зі своїми пропозиціями щодо програм конверсій.

ПОЛЬСЬКА ЛЕТУНСЬКА компанія „Льот" плянує замінити на своїх европейських лініях застарілі ТУ-154 совєтського виробництва американськими Боїнґами-737. Згідно з угодою між „Льотом" і корпорацією „Боїнґ", Польща купить 9 літаків загальною вартістю 300 міл. дол.

НЕЩОДАВНО В КИЄВІ побувала делеґація китайських мистців. Вони також відвідали Львів, Житомир і Одесу. Китайська поетка і педагог Мао Мао, яка збирає матеріяли для своєї книжки про Україну, заявила, що в Китаї мало знають про життя українського народу, але тепер прийшов час для відкриття України китайцями.

В ПЕРЕДГІР'Ї ГІМАЛЯЇВ на кордоні Індії й Тибету в неділю, 20-го жовтня, стався сильний землетрус. У провінції Уттар-Прадеш зруйновано десятки тисяч будинків, мости, гідроелектростанції, дороги. Є до двох сотень людських жертв. Підземні поштовхи досягали 7.1 баля за скалею Ріхтера.

ЛІДЕР НАРОДНОГО фронту визволення Палестини Жорж Габаш піддав різкій критиці рішення Центральної ради Палестинської Визвольної Організації з приводу складу палестинської групи, яка ввійде в йорданську делеґацію на міжнародній конференції в питаннях Близького Сходу.

В ТАЛЛІНІ ВІДБУВСЯ симпозіюм під назвою „Політика і мова". Він був пов'язаний з розробленням в Естонії закону про громадяство. В документі, принятому на симпозіюмі, міститься теза про те, що дотримання прав людини не повинно обмежувати права нації, особливо коли її життєздатність, зокрема мова, перебуває під загрозою зникнення. Документ не розглядає росіян в Естонії як національну меншину, оскільки вони мають за собою надійний тил в Росії і їхній мові й культурі ніщо не загрожує.

ВЕРХОВНА РАДА РСФСР прийняла закон про реґабілітацію жертв політичних репресій. „За роки совєтської влади, — говориться в документі, — мільйони людей стали жертвами сваволі з боку тоталітарної держави". Згідно зі спеціяльною постановою, день 30-го жовтня щороку буде відзначатися як День Пам'яті жертв політичних репресій. Саме в цей день на Луб'янській площі в Москві встановлено символічний пам'ятник — камінь з Соловецьких островів, найстрашнішого місця ув'язнення як за царів, так і за комуністичного режиму.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конференція про мир на Близькому Сході

Від часу закінчення війни проти Іраку державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер вісім разів їздив до столиць близькосхідніх країн з місією добитися там миру, якого нема від останньої війни між Ізраїлем і його арабськими сусідами у 1967 році. Треба подивляти терпеливість і залізні нерви того дипломата, за фахом адвоката, який за президентури Роналда Реґена був останнім шефом штабу Білого Дому, але зрікся того становища, щоб керувати кампанією Джорджа Буша три роки тому. Авторитетна „Ассошіейтед Пресс" принесла зі столиці Сирії Дамаску вістку в минулу середу, 16-го жовтня, про нібито вже останні — успішні — переговори Бейкера з арабськими лідерами та Ізраїлем. Успіх тих переговорів у тому, що вже узгоджено всі формально-процедурні подробиці й устійнено ролю Америки на мировій конференції, яка розпічнеться 29-го цього місяця в Льозанні, у Швайцарії. Обрано Швайцарію на таку конференцію, бо вона вславилася своєю невтральністю у міжнародних конфліктах.

Найбільшу трудність становила проблема, хто має репрезентувати на конференції палестинців, бо Ізраїль рішуче відмовився сісти за один стіл з репрезентантами Палестинської Визвольної Організації, яка колись була причетна до терористичних актів проти Ізраїля. Голова цієї Організації Ясір Арафат буцімто погодився, щоб взяли участь у конференції „помірковані" арабські мешканці правобережжя Йордану й смуги Ґази, теренів, що їх окупував Ізраїль ще 1967 року. Не сказано ще, які арабські країни братимуть участь у тій конференції. Відомо, що єдиною арабською державою, яка визнала Ізраїль, є Єгипет, — всі інші дотепер не визнають державности Ізраїля, але зійшли з свого максималістичного непримирного становища і погодилися на мирові переговори, зрозумівши, що неможливо зіштовхнути Ізраїль у Середземне море, про що раніше мріяли. Ізраїльський прем'єр Їцак Шамір тоді погодився на влаштування мирової конференції, коли Джеймс Бейкер запевнив його, Шаміра, що Америка не підтримуватиме на конференції проєкту створення окремої палестинської держави і що конференція не матиме права накидати будь-яке рішення без згоди дотичної сторони.

Ізраїль був від самого початку проти міжнародної конференції, особливо проти скликання такої конференції Об'єднаними Націями, здаючи собі справу, що на такій конференції наполягатимуть на Ізраїль, щоб той повернув арабам окуповані землі. Це стрижень цілої проблеми: Ізраїль, особливо за прем'єра Їцака Шаміра, непримирливого націоналіста, не хоче повернути окуповані арабські землі, бо, мовляв, без отих земель нема місця для жидів, особливо після припливу тисяч іміґрантів з СССР. Арґумент, що в нагороду за зречення з окупованих земель настане мир, уряд Шаміра не переконує. Тому так довго треба було натискати на Ізраїль з різних сторін, щоб він у принципі погодився на участь у конференції під спонсорством Америки і Совєтського Союзу.

Війна проти Іраку в обороні окупованого Іраком Кувайту зактуалізувала проблему окупованих Ізраїлем арабських земель та поставила президента Буша у дуже незручне становище: Саддам Гуссейн говорив правду, що Америка і організована міжнародна коаліція застосовує іншу мірку до Іраку та іншу до Ізраїля. Звідсіль стільки подорожей Бейкера на Близький Схід, бо встановлення там миру стало наче проблемою політичної чесности Америки. Але Ізраїль не змінив свого становища щодо окупованих земель і тому все ще знак запиту висить над конференцією в Льозанні. Їцак Шамір має ще погодитися на листу палестинських делеґатів та, може, виступить ще з якимись застереженнями. Президентові Бушеві так страшенне залежить на тій конференції й на її успішному закінченні, що заповіджено вже, що на перше засідання конференції у Льозанні приїдуть Джордж Буш і Міхаїл Ґорбачов. Але ще невідомо, чи президент Сирії Гафес Ассад захоче потиснути руку ізраїльському міністрові закордонних справ Давидові Леві. Так чи інакше — остаточно Шамір мусить програти.

Михайло Кучер

НАЦІОНАЛІЗАЦІЯ МАЙНА

Восени 1990 року під час студентських заворушень в Києві було зформульована, фантастична на той час вимога націоналізації майна Комуністичної партії України і комсомолу. І тільки 15-го жовтня 1990 року той ультиматум чи вимогу розглянула сесія Верховної Ради України. І знову тільки 25-го квітня 1991 року була створена „Тимчасова парляментарна комісія". І зовсім надано було повідомлення про те, що має бути засідання Комісії; голова Дмитро Чобіт.

На засіданні Алла Ярошинська, народний депутат (посол) до ВР СССР отримала два документи „Про бюджет і майно ЦК Компартії України", без автора документу. І другий документ „Про націоналізацію майна КПСС і комсомола на території України". Підписав документ державний арбітр УССР Д. Прітика, міністер юстиції республіки В. Бойко, і представник Державної економіки УССР В. Попов.

Цифрові дані обох документів дещо різні. Партійні твердять, що „компартія України на 1-ше червня 1990 року мала майна на 567,5 мільйона карбованців, а державні чиновники — номенклятура — казали, що „основні фонди компартії — це 492 міл. карбованців.

У повідомленнях міністерства сказано, що партія збудувала 61 відс. будинків за валсні(!) кошти. А інша інформація каже про 53 відс. Така різниця в повідомленнях невідома рядовим громадянам України.

Висновок дещо несподіваний. Ставити питання про націоналізацію майна партії і комсомолу немає законних підстав. Мало того виявилось, що „трудящі маси України" ще в боргах перед партією. Партія ніби протягом останніх десяти років безплатно передала місцевим Радам 245 будинків, побудованих на рахунок партійного бюджету вартости 30.6 міл. карбованців. Це — дитячі будинки, дитячі театри, школи, інтернати, технікуми. Одначе міністерство називає інші цифри партійної добро чинности — 275 будинків вартости 24.5 міл. карбованців.

1944 року, згідно з рішенням властей на землях Козельського району Чернігівської области було зорганізоване помічне господарство управлінням ЦК компартії України. Основні фонди, себто бюджет (?) складали 18.8 міл. карбованця. Оте „помічне" (кому?) господарство 70 відс. продукції давало в так звані „державні фонди" і тільки 30 відс. вживано на потреби робітників. Решту вживала номенклятура — свіжі фрукти і овочі, здорове від нітратів молоко і м'ясо. Це все робилося під гаслом „для блага народа".

А на практиці в селі Бряжево Житомирського району побудовано, без огляду на спротив місцевого селянства, триповерхову палату для місцевої номенклятури. В той же час місцеві селяни неуспішно просили місцеву владу помогти набути цеглу для будови домів, не партійні дачі. Для дач цегла завжди була. Наприклад, кожен генерал Совєтської армії має дачу, ціна якій два мільйони карбованців, а то й більше.

А ось розміри коштів, які взято з державного бюджету України для проведення ідеологічної роботи в армії, відомі лихої слави політруки політичні керівники, око партій. Були вони в КҐБ і в МВС-міністерстві внутрішніх справ. З державного бюджету їм виплачувано і персональні пенсії п'ятсот карбованців місячно, дано багато привілеїв ветеранам Комуністичної партії. А народний посол УССР в інтерв'ю в газеті „Вечірній Київ" Тарас Стецьків, висловився за націоналізацією партійного майна, але „часткову" (!). Партія завзято бореться при допомозі адвокатів.

Львівський обласний арбітраж вирішив суперечку п'ятьох дореволюційних будинків на користь місцевих потреб. Київ негайно опротестував таке рішення. Діяспорні українські газети про такий випадок взагалі не згадали.

Сьогодні комісія націоналізації майна КПСС і майна КПУ на території України зайнята перевіркою інформацій, це три товсті томи. Вірити повідомленням партії не можна. Необхідно звернутись до партійних архівів-республіканського і обласного профілів. Але партія заздалегідь забрала з архівів найбільш компромітуючі документи. Треба виявити аритметичну кількість членів компартії України, починаючи з 1918 року уточнити суму членських внесків, а також взаємовідношення між КПСС і КПУ.

А що робити з 150,000 політруків в армії і фльоті? Було по-дитячому наївне припущення, що вони залишаться безробітними. Але серце партії, болить і вона потурбувалась їхньою долею. Головнокомандуючий тихоокеанською фльотою адмірал Хватов заявив, що політруки залишаться у фльоті. Те саме в КҐБ і МВС, в армії. Їхня роля тільки буде дещо інша. Вони будуть піклуватися патріотичним вихованням солдатів. А в Україні? А якщо і патріотичне виховання, то яке — совєтське чи українське?

Андрій Качор

Наша Україна

Сповнилася моя мрія-мрій: я був і бачив зблизька, власними очима, нашу дорогу і вільну Україну. Її чудову столицю Київ і наш дорогий та все гарний, хоч дещо знищений, Львів.

З початком червня ц.р. виїхав я разом із моєю дочкою, Софійкою, у більшій групі з Вінніпеґу через Торонто, Франкфурт, Відень, Київ у відвідини родини в Україні. У розмові з туристами я завважив, що більша частина цих туристів, канадських українців, майже нічого не знає про сучасну Україну. Їхали, заплатили досить великі кошти транспорту, везли багато подарунків для родини, мали адресу такого, чи іншого села, але не знали навіть найближчих міст цього села і не знали що далі з собою робити, що оглядати, куди їхати...

І це спонукало мене до написання цієї статті. Нам треба, у наших часописах, крім сучасних дуже цікавих подій в Україні, подавати також загальні інформації про саму Україну, про її історію, культуру багатства та українські міста, не згадуючи вже про наші чудові гірські краєвиди, наші озера, ріки, історичні пам'ятки в різних частинах України.

У червні Україна мала ще офіційну назву Українська Радянська Соціялістична Республіка (УРСР) і була одною з 15-ти союзних республік, горезвісного СССР. Сьогодні, з днем 24-го серпня 1991 року, Україна — це вже вільна самостійна українська держава і про неї нам треба щось таки знати.

Україна, в сьогоднішній границях, охоплює 603,700 квадратових кілометрів площі (була третьою по величині в СССР, після РСФСР і Казахської ССР, а другою щодо населення). Величиною і населенням Україна дорівнює сучасній Франції, маючи тепер біля 52 міль. населення.

Адміністраційно Україна поділена на 25 областей, 479 районів, 8,522 сільських громад і 412 міст (подаю за ЕУ, том 9). Як бачимо це велика держава. Вона сусідує на заході з Чехо-Словаччиною і Польщею, на півночі і Білорусією, на сході з Росією, на півдні з Румунією, Молдовою і Угорщиною... На півдні прилягає до Чорного і Озівського морів. Загальна протяжність границь України доходить до 6,500 км.

Варто також познайомитися з адміністраційним поділом України, який подаємо нижче:

Області:	Райони	Сіл. громади:	Міста:
Вінницька	26	591	11
Волинська	15	309	10
Ворошиловградська	18	170	37
Дніпропетровська	20	219	18
Донецька	18	204	49
Житомирська	22	531	9
Закарпатська	13	257	9
Запорізька	18	228	13
Івано-Франківська	14	350	13
Київська	25	559	23
Кіровоградська	21	293	12
Кримська	15	231	15
Львівська	20	487	39
Миколаївська	19	216	7
Одеська	26	349	17
Полтавська	25	375	15
Рівенська	15	3-6	9
Сумська	18	341	15
Тернопільська	16	423	16
Харківська	25	327	16
Херсонська	18	214	8
Хмельницька	20	466	11
Черкаська	20	412	15
Чернівецька	10	204	10
Чернігівська	22	460	15
Разом:	**479**	**8,522**	**212**

Як бачимо Україна велика. Має 412 міст і 8,522 сільські громади. Є куди їхати. Є що оглядати. Зокрема тепер, коли Україна стала самостійною і коли вона стала центром зацікавлення цілого світу. Вона повинна, — а я кажу вона мусить — стати центром зацікавлення всіх українців у діяспорі, бо вони мають бути її амбасадорами та ширити правду про Україну, про її культуру, а також про всі її страждання в комуністичному „раю". Вона чекає на нас, своїх синів і доньок, своїх внуків і нам треба конче туди їхати, бож це наша мати-Україна, яка хоче нас привітати, як справжня мама вітає своїх дітей.

І тому слова нашого безсмертного Т. Шевченка: „В Україну ідіть діти, в нашу Україну" є дуже, а дуже актуальні.

Кожний і кожна з нас, у діяспорі, повинні відвідати своїх рідних в Україні та допомогти їм морально і матеріяльно, будувати свою власну українську державу, про яку, ще недавно, ми тільки могли мріяти.

Микола Муратов

ЙДУ НА ВИ

Взагалі газета „Куранти" гарна. Вона була заснована Московською радою минулого року, як протидія монополії комуністичної преси в місті. Журналіст Михайло Шіпанов в цій газеті один з найкращих. Але рідко-рідко й такий налагоджений демократичний механізм як „Куранти" дає збій. Забувають іноді російські демократи, що час в колишніх імперських провінціях вже не той.

В числі від 18-го жовтня вищезгаданий автор вмістив коротенький допис під назвою „Украина готова, идти на Вы", де він висловлює свої непогодження з практикою державного будівництва взагалі, та військового окремо на Україні. Взагалі, не буде в світі порядку, коли Україна буде сама плянувати свої збройні сили. Навіть в країнах НАТО нема такого безладдя — сумує автор. Ну ніяк не може змиритися з тим, що Москва вже не третій Рим, а Україна — не три військові округи імперії. Прошу пана, залиште Україні хоч трохи суверенітету на в минулому „едином театре военних действий". А то української армії ще фактично нема, а ви з нею вже воюєте.

Мешкаючи в Москві вже понад 20 років, я все ж не встиг пропахнутися імперським духом. Але ось яку рису помічаю у тих, хто приходить на зміну „партійній журналістиці". Чим менш влади (не без їх допомоги) залишається у партократії, тим більше в них з'являється імперських звичок. Особливо слабовито дається їм українська самостійність. Само поняття незалежности та українська національно-державна символіка сприймається ними як перекладаюча гра слів. Прямо таки большевицька метода, коли в російських текстах „Центральная Рада", „жовто-блакитний" не перекладається з метою підкреслити „контрреволюційність" цих установ та слів. А коли „наш" то вже перекладається як треба. Тому треба відмітити, що позбавлення від родимих плям большевизму зволікається навіть в післяпутчевій Росії.

Колись англійський історик, фахівець в справах СССР Джефрі Госкін, в розмові з автором цих рядків, досить чітко зформував думку про те, чому ступінь дозвільности прояв „українського націоналізму" при комуністичній диктатурі в СССР був найменший порівняно з іншими народами. Досить було у Києві в 60 — 70-ті роки людині з вищою освітою почати спілкуватися українською мовою, як вона відразу попадала в поле зору КҐБ й могла потрапити до табору. У Львові переслідували за наявність національних кольорів в одязі. Ну, насправді, не садовили ж в Середній Азії за носіння „тюбітейкі"?! Джефрі тоді зауважив (це був 1987 р.), що для великодержавників остаточна денаціоналізація залишків 55-міль. народу найбільш спокуслива, бо тоді „єдиний советській народ" буде численнішим ще декілька десятиріч. А на їх думку, українці вже майже росіяни, залишилось вже зовсім небагато. Звідси й така „чекістська безкомпромісність". Нині, сподіваюсь, що час „бойцов невидимого фронта" вже минув, але Україні вже не хотять давати волю навіть ліберальні журналісти.

Одним з наслідків комуністичної ментальности, на мою думку, є нездатність сучасних російських демократів бачити свободу поза собою. Над ними тяготіє усе той же принцип тоталітаризму, коли ти маєш права до тих пір, поки... реально не побажаєш ними скористатись. А тоді вже потрапляєш в сферу кримінальної юстиції тоталітарної держави. Так от нині таке проявлення правдивого звільнення колишніх колоній-провінцій підпадає під моральне засудження ліберально-демократичної преси. Мене дуже дивує, чому так багато людей, навіть з репутацією демократів, не хотять дійсної самостійности України? Згадаємо, що майже половина політв'язнів в СССР були так звані українські націоналісти. Також відомо всім, що „у нас марно не саджали й не саджають". Це означає, що люди прагнуть державности, йдучи на втрату навіть залишків волі, а такі демократи не помічають цього. Невже великодержавність так глибоко вникла в їхню кров! Ну ніяк не хотять дати Україні волю. Цікаво, що навіть саме тільки совєтська структура в російському суспільстві, Російська Православна Церква до цього часу чинить опір відбудові Українській Греко-Католицькій та Українській Автокефальній православній Церквам. Але в церковному середовищі це, скоріше всього каґебістські кадри, а в демократичній пресі?

Подивімся на рятівний для нас сьогодні Захід. Отже існує у Европі дві чи три німецькомовні держави, в світі — п'ять чи більше англомовних. Я вже не кажу, що всі братські західньо-слов'янські народи живуть окремо, а юґослов'янські дожили спільно до громадянської війни. Кому потрібна така спільність в „комуналці"? Звісно кому, феодальним володарям імперського Центру. Це їм потрібно, щоб всі хто хоче й не хоче, жили в „єдином економічиском, военним, таможенном, й т.д. просторі" (не буду далі перераховувати ці нові евфемізми великодержавности). Невже не зрозуміло, що всі імперії та імперійки розпадаються тому, що вони в принципі не реформуються, а то для імперіялістів найголовніше — це їх влада, а права людини їх не цікавлять. До того ж наш, совєтський випадок найтрагічніший та страшніший в світовій історії, а покуса стати володарями Центру ще діє. Подивіться, як на очах міняються деякі політики переходячи з російського на Центральний рівень. Є в цьому своя магія та містика. Тому, панове російські демократи, зберігаючи Центр в якому завгодно вигляді й змагаючись з реальною державністю інших народів, ви ніколи ні „обустроєте Росію", тобто не зруйнуєте тоталітарну єдність влади та власности, власности не тільки в сенсі засобів виробництва, а власности на колишні імперські провінції, особливо Україну.

У КИЄВІ СТВОРЮЄТЬСЯ перший приватний вищий навчальний заклад — Академія ім. Митрополита Петра Могили. За рівнем викладання вона в майбутньоу не поступатиметься Сорбонні, Гарвардові, Оксфордові і Колюмбійському університетові. Розміститься вона у тих самих приміщеннях, де працювала знаменита Київська Академія, заснована Петром Могилою в 1615 році.

Анатоль Камінський

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ — ПРОГОЛОШЕННЯ І ЗДІЙСНЕННЯ

II.

А щодо республіканського радіо і телебачення, то попри їхню департизацію варто згадати й про те, що коли 17-го вересня на голосування у Верховній Раді поставлено пропозицію висловити недовіру Колеґії державної телерадіомовної компанії України, „за" голосувало лише 163 депутати. І це всупереч тому, що перед тим дуже гострій критиці піддано засоби масової інформації, які або прямо, або опосередковано підтримували переворот і не стали на захист державного суверенітету України.

Я навмисне згадав про цей випадок, бо він доволі яскраво відображає стан самої Верховної Ради України, яка в свою чергу ще далі не віддзеркалює волі народу. Крім деяких поважніших зрушень в самій групі 239, Верховна Рада є ще далі речником старих компартійних кіл, апарату старої номенклятури, і як довго цей стан не зміниться, тобто як довго не зростуть сили Демократичного бльоку, Народної Ради, — Верховна Рада буде радше гальмувати, а не приспішувати процес національного і демократичного будівництва незалежної держави.

Є це основний, бо законодавчий, силовий вимір суверенітету і самостійности, яка вимірюється не самими деклярaціями, постулятами і символами, а конкретними силовими факторами і практичними структурами влади.

І з того погляду зміна укладу сил у Верховній Раді — це одна з найважливіших проблем, що її треба розв'язати. Поскільки немає тепер можливости добитися нових виборів до Верховної Ради, то замість **чекати на кінець** каденції, слід вже **нині старатися змобілізувати якнайбільше депутатів у Демократичному бльоці і водночас** шляхом масової кампанії відкликання негідних депутатів зробити депутатський корпус дійсним речником волевиявлення народу.

Подібні заходи є тепер невідкладними на рівні всіх рад — передусім обласного і районного рівнів, — головно там, де ще далі залишилися поімперські ставленники старої партійної номенклятури. Йдеться про те, щоб чим скоріше перебрати від колишніх номенклятурників важелі управління структурами влади. І все це разом треба проводити приспішеним темпом, ще поки може прийти до стабілізації певних силових структур в Центрі, над чим інтенсивно працюють Ґорбачов та інші. І в чому, до речі, великою мірою, допомагає їм Захід, який не тільки волів би мати єдиного партнера у формі однієї оновленої демократичної великодержави, але який ще далі думає перестарілими категоріями консервативної геополітики і псевдостабільности, згідно з якими Росія повинна бути балянсом між Китаєм і Европою.

Але йдімо до інших силових вимірів незалежности. Мериторично і часово тут треба поставити збройні сили. Це є питання, яке вимагає чим скорішої постановки і розв'язки. Дотепер, створено Міністерство оборони, що його очолив ген. -майор авіяції Константин Морозов, до речі, росіянин, мати якого — українка. Ще 24-го серпня Верховна Рада України постановила „підпорядкувати всі військові формування, дисльоковані на території республіки Верховній Раді України" та доручила „урядові України приступити до створення Збройних сил України, республіканської ґвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету міністрів і Національного банку України". Вміжчасі почали штаби формування республіканської (інакше національної) ґвардії у різних містах України, передусім у Луцьку, Івано-Франківську, Львові. Як подавало радіо Київ ще 29-го серпня, вже на цей час у Львові виявили бажання служити в Національній ґвардії близько 350-ти чоловік, серед яких один генерал і 150 офіцерів Совєтської армії.

13-го вересня командування і особовий склад 48-ої **мотострілецької дивізії КҐБ особливого призначення, яка** була дисльокована під Харковом, склали добровільну заяву про їхню готовість перейти під юрисдикцію Верховної Ради України і стати підрозділом Національної ґвардії суверенної держави при кінці вересня. Подібно зробив полк. н. 63-349 Прикарпатського ВО — офіцери, прапорщики, сержанти і солдати. Проти був один військовий, два стрималися. Між іншим, за тим же Київським радіо, за неофіційними даними, ще на початку вересня, ген. -лейт. Микола Чупренко, назначений 1990 року начальником військ МВС, заявив, що він не має претенсій стати командуючим Республіканською ґвардією і вважає, що на цей пост повинен прийти молодший чоловік.

Існує теж вже раніше створена Спілка офіцерів України (СОУ) та ряд комітетів для відродження збройних сил.

13-го вересня ц.р. Морозов, як міністер оборони України взяв участь в нараді із міністром оборони СССР Євгенієм Шапошніковим і представниками суверенних республік. Перед відлетом до Москви Морозов висловився за поетапне скорочення частин Збройних сил СССР, дисльокованих в республіці. На його думку, Україні потрібні Збройні сили, зформовані на принципах розумної достатности, професіоналізму, нової модерної організації війська. З ним погоджувався тоді голова Військової колеґії Руху Віталій Чечило, який додав був, що українська армія має бути департизована, а держава без'ядерною. І що, згідно з підрахунком, зробленим за допомогою канадських спеціялістів, Україні потрібна армія не більша 350,000 солдатів і офіцерів. Він також підкреслив, що взаємодія з союзною армією має бути на перехідний період.

І тут, власне, починається вся заковика з Центром. Міністер оборони Шапошніков і шеф генерального штабу збройних сил СССР ген. армії Владімір Лобов, як і його заступник ген. полк. Броніслав Омелічев, заступають виразно погляд, що збройні сили мають бути єдині і що стратегічні війська мають бути під виключною командою Центру.

Продовження буде.

XVI семінар хорових дириґентів в Едмонтоні

XVI *семінар хорових дириґентів: посередині викладачі: четверта зліва Надя Савин, маестро Володимир Колесник, Єлисавета Лісова-Андерсон, Марія Дитиняк.*

Українське Музичне Товариство Альберти від 1972 р. активно працює на культурному полі міста Едмонтону та провінції Альберти. Діяльність товариства проявляється в організуванні концертів, лекцій, майстерень, семінарів, видавання нот та монографій композиторів. Останні 17 років товариство організовує щорічні фестивалі українських коляд і щедрівок, в якому беруть участь різні хори і ансамблі Едмонтону і Альберти. Один з головних проєктів товариства є організування щорічних семінарів хорових дириґентів, які товариство провадить вже 13 літ. На ці семінари приїжджають учасники з різних міст Канади, Америки. Були теж учасники з Австралії й Арґентини.

Цьогорічний семінар відбувся 11—24 серпня ц. р. в приміщенні Інституту св. Івана. В семінарі взяло участь 12 учасників: з Альберти — Орися Ермантрат (Льойдмінстер), Надія Корпусь (Калґарі), Єлисавета Лісова-Андерсон (Ст. Альберт), сестра Маріям Є. Федорко (Мондер), Марія Дитиняк, Орися Олійник, Маланка Гладуневич, Мирослава Загарія — всі з Едмонтону, Ірина Литвин-Щурко (Ст. Катарінс, Онтаріо), Марія Гарасимович-Олинець (Фльорал Парк, Ню Йорк), Катерина Пашко (Елізавіль, Ню Йорк), Маркіян Комічак (Парма, Огайо). Головним викладачем і відповідальним за програму навчання був маестро Володимир Колесник, викладачами окремих тем були Марія Дитиняк, Єлисавета Лісова-Андерсон, Надія Савин. Учасники працювали з двома піяністами: Надею Савин та Ґрент Гирст. Хор, який складався з учасників семінару та деяких хористів різних едмонтонських хорів, був тою лябораторією, з якою семінаристи працювали практично над різними творами. Програма навчання охоплювала такі теми: Історія вокального мистецтва, Вокальні принципи хорового співу, Хорознавство, Хорове аранжування, Робота дириґента над партитурою, Побудова та інтерпретація Літургії, Жанри обрядової церковної музики, Хорова література релігійної музики, Сучасний стан та тенденції в українській музиці, Молоді композитори України, Українські композитори в Канаді, Психологічна взаємодія між дириґентом та виконавцями під час творчого спілкування, Дириґентський жест як носій творчих керуючих функцій, Індивідуальні та групові заняття дириґування з двома піяністами та з хором.

Репертуар цьогорічного семінару включав такі твори: концерт „Величая Тя Господи" А. Веделя, хор з другої дії „Дише вогонь" з опери „Алкід" Д. Бортнянського, уривок з другої дії опери „Роксоляна" Д. Січинського, „Не ридай, мене, мати возуражщі во гробі" В. Кікти, „Минуле не вернуть" (муз. Г. Майбороди, сл. В. Симоненка), „Сном блакитним заснули поля" (муз. Т. Кравціва, сл. В. Сосюри), народні пісні: „Колискова", обр. М. Вериківського, „Ой до того жита" обр. П. Козицького, „Ой вербо, вербо кучерява" В. Кікти. Курсанти мали нагоду працювати над новим твором, створеним цього року сучасним композитором України Віталієм Губаренком, це опера-ораторія „Згадайте, братія моя". Лібретто твору М. Черкашиної написане за творами Тараса Шевченка, найбільше використано поему „Гайдамаки". Дійові особи: Поет, Кобзар, Гонта, Ярема, Оксана, хори— мішаний, жіночий, чоловічий, хлопчиків, конфедерати (без співу). Твір глибоко драматичний, написаний модерною музичною мовою, з великим відчуттям українського мелосу та духовности. В ораторії хори грають одну з провідних ролей опису ситуацій, попереджаючих дій, внутрішні думки. На заключному етапі, концерті-вечорі дириґентів, де кожний семінарист дириґував одним твором, відбулося перше виконання (прем'єра) опери-ораторії „Згадайте, братія моя", виконано другу частину „У Вільшаній, у титаря". Сольні партії виконали: Ярема — Л. Пастушенко, Оксана — Є. Лісова-Андерсон, Поет — Т. Слабий, Гонта — А. Гладишевський, конфедерати — Р. Прийма, А. Гладишевський.

Ці семінари неможливо було б провадити без фінансової допомоги окремих організацій, тому товариство складає щиру подяку за цьогорічну допомогу, яку зложили: Комісія Багатокультурности уряду Альберти, Українсько-канадська Фундація ім. Т. Шевченка, Товариство взаємної помочі св. Івана, Дирекція Дому Української Молоді ім. Т. Чупринки, Управа Едмонтонської Єпархії Братства Українців Католиків Канади.

Цього року відзначаємо 100-ліття українського поселення в Канаді. Головним завданням відзначення є підкреслити нашу живучість, ріст, надбання в різних ділянках діяльности — економічному, політичному, освітньому, культурному.

Хорове мистецтво завжди відігравало важливу ролю в збереженні нашої ідентичности та розвитку музичної культури українського поселення в Канаді. Церковні хори, світські хори, молодечі, дитячі, шкільні хори сьогодні є невід'ємною частиною діяльности наших громад. Тому дуже важлива є 16-літня праця семінарів хорових дириґентів, на які кожного року приїжджають дириґенти чи майбутні дириґенти, щоб під вмілою педагогічною рукою маестра В. Колесника постаратися розпізнати таємниці дириґентського мистецтва, спеціяльно характер та специфіку нашої хорової музики. Звертаємося до наших громад підтримати фінансово своїх дириґентів, щоб вони могли бути учасниками наступного семінару, який відбудеться 8—22 серпня 1992 р. За інформаціями звертайтеся на адресу: Ukrainian Choral Conducting Seminar, 11728-97 Street, Edmonton, Alberta, T5G 1Y2 Canada.

Марія Дитиняк

Де ж ви такі...

(Закінчення зі стор. 1)

ня з наметовим містечком, а п'ятого пункту (інших дій) не прийшлося використовувати, бо вимоги голодуючих студентів, розташованих у наметовому містечку на сьогоднішньому Майдані Незалежности, було виконано. Тут наш гість враховує всі вимоги: 1) перевибори Верховної Ради України на багатопартійних засадах, 2) націоналізація май на КПСС і ВЛКСМ, 3) відмова від підписання союзного договору, 4) право рекрутам відбувати військову службу в межах України та 5) усунення з уряду прем'єр-міністра України В. Масола.

З помітною гордітю О. Доній зауважує, що ідея студентської акції народилась в Києві, а готували її Українська Студентська Спілка разом із Львівським Студентським Братством.

Повертаючись думками до тих подій, повних емоційних переживань, наш молодий гість підкреслює, що найбільш важливим досягненням, поминаючи конкретні вимоги, було в першу чергу зрушення свідомости, голосне підняття питань і можливість перемоги, а це було дуже потрібним у Києві під кожним оглядом. Несподіванкою для організаторів був факт кольосальної підтримки киян — найбільше від жінок і організацій, як ось, наприклад, Київський Політехнічний Інститут, що зразу доставив до наметного містечка 100 розкладних ліжок. Ще можна було б наводити цілий ряд прикладів, одначе треба ствердити, що громадськість Києва та інших частин України вповні здала іспит зрілости, і хоч він властиво, ще триває — хочеться вірити, що в недалекому майбутньому ціла Україна цей іспит здасть на відмінно.

Звертаємося до нашого гостя зі запитом про молодечий рух в Україні. Він має щодо цього цілком певну думку: цей рух повинен розвиватися. Він зауважує, що ситуація тепер змінилася, тому треба також змінити тактику.

Найперше треба починати виховувати кадри та всім разом дбати про будівництво держави. Ці молодіжні кадри чи радше організації мусять починати діяти на базі конкретних структур, бути постійно діючими. Тим більше, що молодечий рух, зокрема студентські організації, завдяки голодуванню, має певний політичний вплив і відчуває свою окремішність. О. Доній вираховує такі організації: Українську Студентську Спілку (УСС), Пласт, Спілку Української Молоді (СУМ), Союз Українських Студентів (СУС), козацькі молодіжні організації — Козацькі Курені та Щире Братство, **молодіжні угрупування при Партії Демократичного Відродження України, при чому підкреслює, що Пласт дуже повільно розвивається на теренах східньої України, а причиною цього на його думку є те, що Пласт вимагає певної підготови, якої молодь цих реґіонів не має. Згадує О. Доній і про таку молодіжну організацію, як Ленінську Комуністичну Спілку Молоді України, що під сучасну пору, не зважаючи на її офіційне розв'язання, залишилася найбільш чисельною, зі структурою, грішми та майном. І саме з уваги на вище згадані атрибути вони мають зв'язки та можливості організувати молодіжні підприємства, що в свою чергу дає їм можливість бути безперечно впливовими, а зокрема у малих містах і вищих учбових закладах. Тому наш співбесідник уважає, що денаціоналізація майна повинна б здійснитися якнайскорше.**

Слухаючи розумних міркувань цього молодого чоловіка, просимо, щоб розказав дещо більше зі своєї біографії. „Ну що ж вам розказати, я ж зовсім пересічна людина. **Моя мати — інженер-програміст, батько — економіст. Я українець. Один із багатьох, що стараються допомогти, для того включився у молодіжний студентський рух". Щоб читач міг ознайомитись з його діяльністю, подамо для прикладу: О. Доній в Києві від 2-17-го жовтня 1990 року — один із трьох співголів ради представників голодуючих студентів, ще в березні 1990 року він кандидував на депутата ВР України від Руху та УСС. Зайняв друге місце з шести після голови Ради Міністрів Вітольда Фокіна. У листопаді 1990 року на 2-му З'їзді Народного Руху України обраний членом центрального проводу Руху, в січні 1991 року у зв'язку з порушенням прокуратурою справи про факт захоплення університету в жовтні 1990 року, опинився в тюрмі. В наслідок тиску опозиції та кампанії в пресі справа була припинена. Березень 1991 року застає О. Донія на 2-му З'їзді УСС в Дніпродзержинському, де його обирають одним із трьох співголів УСС. Водночас він залишається головою київської філії та, не зважаючи на всю свою громадську активність, у червні 1991 року закінчує навчання в університеті. Дипломна праця О. Донія — „Процеси етнічного розвитку в Українській РСР". От і маєте — все ж таки запитаю ще раз, де вони такі взялися?**

Олесю, розкажіть як ви і за чиїм старанням приїхали до ЗСА?

„Завдяки проф. Леонідові Рудницькому мене включено до короткочасної програми обміну вивчення англійської мови при Ля Саль університеті". І, як звичайно, під час цієї нашої бесіди зразу відвертає увагу від себе, спрямовуючи розмову на те, що робляться домовлення з УКУ, Товариством Св. Софії та ЗУАДК, щоб організувати курси англійської мови у містах східньої України, а вже обов'язково у Києві, Харкові, Донецькому, Запоріжжі, Дніпропетровському, Одесі, Чернігові, Сумах, Полтаві та Миколаєві.

В дальшому ході нашої розмови О. Доній завважує, що найважливішим питанням тепер в Україні є справа референдуму та вибору президента. Уважає, що доцільним було б мати всереспубліканську організацію, яка пропаґувала б справу референдуму, бо тільки кандидати закликають голосувати, а це замало. Говорить про те, що Л. Кравчук має великі можливості і переваги, наприклад, конструктивне вміння визнати силу своїх суперників. Каже О. Доній, що з національно-демократичного бльоку УСС підтримує кандидатуру В. Чорновола. Застановляється також наш гість над питанням, чи зможуть демократи у взаємній злагоді приступити до процесу голосування. Добре, каже, щоб всі ці процеси йшли на користь будівництва держави, бо діло конкретизується, час закинути мітинґи та розпочати будування держави.

Прощаючись, О. Доній каже, що наступного місяця повертається в Україну, а нам залишає свою щиру усмішку, світлі думки та найважливіше — віру в майбутність України.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ у справах розвідки переважною більшістю голосів схвалила кандидатуру помічника дорадника президента Буша у справах крайової безпеки Роберта Ґейтса на пост директора Сі-Ай-Ей. Голосування при повному складі Сенату, який повинен дати Президентові „раду і згоду", буде простою формальністю і Ґейтса вже можна вважати директором. Напередодні голосування на сторінках газети „Ню Йорк Таймс" у користь кандидатури Ґейтса рішуче висловився один з авторитетних спеціялістів у ділянці розвідки — колишній заступник директора Сі-Ай-Ей Боббі Інман.

В Гарварді...

(Закінчення зі стор. 1)

вим вкладом П. Орлика в історію української політичної думки.

Проф. Пріцак пояснює процес розвитку розацької ідеології. В обличчі аґресивного російського абсолютизму релігійна місія козацтва стратила свій зміст. Не будучи більше заборолом православ'я, козацтво взяло на себе суспільну ролю оборони прав і привілеїв вільних людей перед тиранією православного царя. Це нове положення є відображене в денникуОрлика. В остаточній версії Орликової програми України повинна була бути світською автономною державою, керованою виборним гетьманом, з радою, згідно зі старинними правами і привілеями.

Видання „Подорожного діярія Пилипа Орлика (1727-1731)" появилося завдяки щедрій підтримці Українського Народного Дому в Елізабеті, Н. Дж. Видання можна набути в Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету, Harvard University, Harvard Series in Ukrainian Studies, 1583, Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138. Ціна 35 дол. з пересилкою.

ПОЛЬЩА СПРИЯЄ встановленню прямого телефонічного зв'язку між прибалтійськими державами і Заходом. Він дозволить Латвії, Литві та Естонії обходитися без посередництва Москви.

ПОЛЬСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ратифікував два післявоєнні договори Польщі з Німеччиною. Прем'єр-міністер Ян Кшиштоф Бєлєцький відзначив, що „в усій історії німецько-польського сусідства ніколи сторони ще не були такі близькі одна до одної, як тепер".

Запрошуємо українців Дітройту й околиць

до катедри св. апостола Андрія Первозванного

на

УРОЧИСТЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 70-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УАПЦ

і вшанування пам'яті замучених і спочилих Митрополитів, єпископів, священиків і церковних діячів Української Автокефальної Православної Церкви, що вірно служили Богові й українському народові на Україні і в діяспорі.

АРХИЄРЕЙСЬКА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ

в неділю, 27-го жовтня ц. р. о год. 10-ій ранку.

ПРОГРАМА в церковній залі о 12-ій год. дня.

Єпископ ОЛЕКСАНДЕР, настоятель
ЦЕРКОВНА РАДА й СЕСТРИЦТВО
Ювілейний комітет:
МАЕСТРО МИХАЙЛО ДМИТРЕНКО
д-р ВАСИЛЬ ПРИХОДЬКО
поет ОЛЕКСА ВЕРЕТЕНЧЕНКО

Увага! ВПЕРШЕ в АМЕРИЦІ! Увага!

ВЕСЕЛИЙ ГУЦУЛЬСЬКИЙ ВЕЧІР

у виконанні
Гуцульського Ансамблю „УСМІШКА" з Гуцульщини

Участь беруть:
Марія Стефюк — солістка Київської опери (сопрано)
Степан Фіцич — соліст Київської опери (тенор)
Степан Пушик — мистець слова (письменник, депутат Верховної Ради України) та інші

Прийдім чисенно і привітаймо гуцульський ансамбль зі самостійної України!

Чикаґо — субота, 19-го жовтня 1991 р., год. 7-ма веч. Клементі Гайскул, Дивижин і Вестерн вул.
Клівленд — неділя, 20-го жовтня — 4-та год. по пол., заля Шептицького — католицька парафія св. Йосафата, 5720 Стейт вул., Парма, Огайо
Дітройт — понеділок, 21-го жовтня — 7-ма год. веч. Шкільна заля, 29500 Вестбрук Г. С. Авдиторія, Варен, Миш.
Ню Йорк — неділя, 27-го жовтня — 2:30 по пол. Український Народний Дім
Нюарк — п'ятниця, 25-го жовтня — 7:30 веч., гімнастична заля католицької парафії св. Ів. Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.
Рочестер — четвер, 24-го жовтня — 7-ма год. веч., Церква св. Покрови, 3176 св. Павла вул.
Трентон — субота, 26-го жовтня — 7-ма веч., заля св. Йосафата

Дохід призначений на Допомогу Гуцульщині через Рух.
Даток 10 дол.

Конференція Гуцульських Товариств
Америки і Канади

Просимо ласкаво прийняти до відома, що будуть відправлені

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

за спокій душі

Івана Денисика
Марії Денисик
Ірени Денисик
Василя Пащака
Івана Нагурського

27-го жовтня 1991 р.
в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.;
в соборі св. Софії у Римі;
26-го жовтня 1991 р.
в каплиці катедри Непорочного Зачаття, Філядельфія, Па.

Також в ті дні відбудуться СПІЛЬНІ МОЛИТВИ родини і знайомих у КИЄВІ і ЛЬВОВІ.

За молитви дякують
родини — ДЕНИСИК, ПАЩАК, НАГУРСЬКІ

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

РАЇСИ КУДЕЛІ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 3-го листопада 1991 р.
після Служби Божої
в церкві св. Андрія Первозванного
в S. Bound Brook, N.J.

Просимо про молитви в цей день.

РОДИНА

З глибоким жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що 4-го жовтня 1991 р. відійшов у вічність

наш дорогий і незабутній

ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДО

Елевтерій Павлюк

ур. в м. Кіцмань, Буковина.

ПАНАХИДА — понеділок, 7-го жовтня 1991 р. о год. 7-ій веч. в Lili & Zeiler Funeral Home.

ПОХОРОН у вівторок, 8-го жовтня 1991 р. о год. 10-ій ранку в церкві св. Арх. Михаїла в Балтимор, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавн Бруку, Ню Джерзі.

Горем прибиті:

дружина — НАТАЛІЯ
донька — МИРОСЛАВА
син — СВЯТОСЛАВ з дружиною СТЕФАНІЄЮ і двома донечками

У невимовному горю повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що відійшла ненадійно від нас 18-го жовтня 1991 р.

наша найдорожча

ЖІНКА, МАМА, БАБЦЯ і ДОНЯ

МАРІЯ (МУШКА) ХОДНОВСЬКА

з дому ЯРЕМКЕВИЧ

проживши всього 58 літ.

В безмежному жалі остались:
муж — НЕСТОР
донька — МОТРЯ з родиною
син — МАРКІЯН
тато — ЮРА ЯРЕМКЕВИЧ
шваґерка — ЛЕСЯ ОЩУДЛЯК з родинами
родинна приятелька — ОЛЯ ЦАР
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Польщі й Україні

Замість квітів проситься складати пожертви на Пластову Фундацію в Нюарку/Ірвінґтоні або на Фонд Дітей Чорнобиля.

З великим смутком повідомляємо, що у четвер, 26-го вересня 1991 р. по довгій і важкій недузі, відійшов у вічність

наш найдорожчий і незабутній

МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, СТРИЙКО, З'ЯТЬ і ШВАҐЕР

бл. п. інж.

Ростислав Боднарук

народжений 28-го квітня 1932 р. в Стрию, Україна, член сеніорів станиці Чикаґо і член сеніорів загону „Червона Калина".

ПОХОРОН відбувся 30-го вересня 1991 р. зі собору свв. Володимира й Ольги у Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
донька — ХРИСТИНА з мужем ДЕЙВОМ
син — БОРИС
мама — ЛЕОНТИНА
брат — БОГДАН з дружиною ВІРОЮ і донькою ЯРОЮ
кузинка — ІРЕНА ШАРУНОВИЧ з мужем ТОСЕМ і дітьми
кузин — ЮРКО ПОТОЧНЯК з дружиною РЕНЕЮ і дітьми
теща — ОЛЕНА БОЙКО
шваґер — МИХАЙЛО БОЙКО з дітьми
родина в Україні

Святкування в Ютиці

Небуденна імпреза згуртувала майже цілу українську громаду і численних гостей з сусідніх місцевостей 21 вересня ц. р. в залі авдиторії української католицької церкви в Ютиці. Це місцевий відділ УККА святочно відзначував чотири десятки років своєї громадської праці.

Ювілейне свято розпочалося Молебнем у наміренні українського народу в церкві св. Володимира Великого, що його спільно служили парох о. крилошанин Б. Смик і настоятель місцевої православної церкви о. М. Глинський.

Програму бенкету в залі авдиторії розпочав молитвою о. Б. Смик; американський гимн виконала М. Кучера.

Довголітній діючий голова Відділу проф. Б. Рабій привітав делеґата Централі УККА д-ра П. Матіяшека, духовників місцевих гро мад, управи організацій, гостей з околиці та всіх місцевих громадян. Нав'язуючи до недавніх переломових історичних подій в Україні, голова вніс тост за український нарід, що радісно підхопили всі присутні. Дальше проф. Б. Рабій дякував усім попереднім головам Відділу, теперішнім членам Управи, що вложили багато труду впродовж довгих років. З вдячністю підкреслив довголітню тісну співпрацю з о. Б. Смиком, а також з о. М. Глинським від часу його приїзду до Ютики.

Велике признання належиться мґр Галині Ґнап за її постійну фахову допомогу в оформленні і веденні мистецьких програм на імпрезах Відділу і за виступи її доні Адріяни.

Дуже багато завдячує Відділ довголітній співпраці з подружжям К. і М. Готман, що своїми радіоавдиціями підтримували Відділ у його діяльності. Належить теж підкреслити, що на нашому терені завжди була співпраця церкви з громадськими організаціями.

Дальше голова перейшов до короткої характеристики поодиноких етапів діяльности Відділу. Перше десятиріччя було часом координації громадської праці, пізніше присвячувалося багато праці для усвідомлення американського середовища про Україну, а також на чергу прийшла допомога дисидентам — політичним в'язням України. Ми старалися впливати в дусі наших національних інтересів на конґресменів, сенаторів, на американський Уряд і в тому піддержувала нас ціла громада, — закінчив своє слово голова Відділу.

В мистецькій частині імпрези жіночий вокальний ансамбль під проводом і при акомпаньяменті проф. Галини Ґнат виконав „Молитву за Україну" і пісні: „Чом, чом, чом земле моя" і „Перелаз". Молоденька музично обдарована Адріяна Ґнап порадувала присутніх віночком народних пісень: „Зелене жито", „Чому, козаче, сумний ходиш"? і „Два кольори" при фортепіяновому супроводі своєї матері Г. Ґнап. Добра техніка, гарний голос і правильна інтерпретація зробили на присутніх дуже приємне враження.

В. Прилепа з відчуттям прочитала поезію М. Вереса „Україна" і О. Олеся „Живи, Україно!" Закінчив мистецьку програму вокальний ансамбль піснями „Марічка" і „Моя земле, мій краю рідний". Пісні виконано бездоганно, помимо короткого існування ансамблю, в якому, з радістю треба ствердити, наша молодь має змогу пізнавати і засвоювати скарби української пісенної творчости і витончувати свою музичну культуру.

Після мистецької програми проф. Б. Рабій запросив до слова представника головної Управи УККА д-ра П. Матіяшека. У своїй глибоко продуманій промові делеґат централі подав у головних зарисах історію організації та найважливіші її осяги впродовж 50 років: велику працю на видавничому полі, англомовний „Український Квартальник", „Конґресові Вісті", численні публікації, меморіяли, згадав щорічне відзначення Тижня Поневолених Націй, спорудження пам'ятника Т. Шевченкові в Вашінґтоні, співпрацю при організуванні Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ). Тепeрішня політична ситуація в Україні вимагає тісної співпраці з самостійницькими демократичними силами нашого народу і всесторонньої допомоги. УККА тепер видає і висилає в Україну конечно потрібні книжки: „Історію України", „Історію українського письменства", та „Історію української Культури". Треба вірити, що з нашою енерґійною співпрацею і допомогою Україна зможе побороти всі труднощі і твердо стане на шлях власної державности і самостійности. Рясними оплесками нагородили присутні бадьорі слова д-ра П. Матіяшека.

Під час вечері гості, а також представники місцевих організацій складали привіти і побажання для Відділу. Делеґат централі відчитав список місцевих громадян, що дістали від Управи УККА признання і подяку за їхню працю для української громади і вручив кожному з них відповідну грамоту. Інж. Я. Яцковський подав важливі інформації про Український Народний Фонд, що є фінансовою базою УККА. Збірка УНФонду проводилася успішно кожного року і Управа Відділу вдячна патріотичній громаді Ютики за пожертви на УНФонд. Інж. Яцковський, колишній голова Відділу, а пізніше довголітній фінансовий референт, підрахував, що сума пожертв на УНФонд у Ютиці за роки 1950—1990 досягла 34,827 дол., а разом з пожертвами на суспільні установи дійшла до суми 49,785 дол. Пожертви Відділу на суспільно-громадські установи за роки 1973—1990 дали суму 14,958 дол.

Програма свята наближалася до кінця. Проф. Б. Рабій подякував присутнім за їхню участь у ювілейному бенкеті. Парох Б. Смик привітав Відділ від місцевої парафії. В короткій кінцевій промові представив злам політичної ситуації в Україні. Засуджені на смерть або на довголітню в'язницю недавні політичні в'язні творять тепер державне життя, самостійність України. Наш обов'язок — всіми силами допомагати їм у будові незалежної України.

Кінцеву молитву провів о. М. Глинський, а всі учасники свята спільно відспівали національний гимн.

Учасник

ПОПРАВКА

В „Свободі" з 8-го жовтня у статті п. н. „Грузинське Мементо" треба читати: „Тому треба розуміти почування тих наших патріотичних кіл, які виступають проти кандидатури члена Політбюра КПУ Леоніда Кравчука". — Ред.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТЕПАН ЗАОКОПНИЙ член УНС Відд. 243-го Т-ва ім. св. Михаїла в Чикаґо, Ілл. помер 18-го вересня 1991 року на 77-му році життя. Нар. 1914 року в Чикаґо, Ілл. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дочок: Патрисію Гілі і Соню Гейлінджєнс; сестру Вірджінію Маєрс; братів: Волтера і Йосифа Заокопних і дальшу родину. Похорон відбувся 21-го вересня 1991 року на цвинтарі Святого Хреста в Калумет Сиґі, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА ҐОРҐАНЮК, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й. померла 6-го вересня 1991 року на 67-му році життя. Нар. 2-го листопада 1923 року в Україні. Членом УНС стала 1955 року. Похорон відбувся 9-го вересня 1991 року на цвинтарі св. Матея в Ґарденвілл, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Гаравус, секр.

АННА ТУРАНСЬКА член УНС Відд. 433-го Т-ва ім. Івана Мазепи у Вест Айсліп, Л. Ай., Н.Й. померла 2-го липня 1991 року на 97-му році життя. Нар. 1893 року в Струїзці, Збараж, Україна. Членом УНС стала 1942 року. Залишила у смутку дітей — Михайла, Івана, Теодора; 6 внуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 6-го липня 1991 року на місцевім цвинтарі в Норт Бабилоні, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іванна Заваруха, секр.

ПЕТРО КАШУБА член УНС Відділу 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й. помер 20-го вересня 1991 року на 71-му році. Нар. 4-го квітня 1920 року в Заболотцях, Броди, Україна. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дружину Стефанію а на Україні брата Стефана з родиною, братову з родиною і шваґра а в ЗСА кузина Богдана з родиною і кузинку Катерину з родиною в Канаді. Похорон відбувся 23-го вересня 1991 року на цвинтарі в Ґлен Спей, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

МИКОЛА БОРСУК член УНС Відд. 11-го Т-ва ім. св. Михаїла в Джанставні, Па. помер 29-го серпня 1991 року на 77-му році життя. Нар. 17-го листопада 1914 року в Акрон, Огайо. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина — Йосифа і дочок — Ніколетту і Керол. Похорон відбувся 3-го вересня 1991 року на цвинтарі Ґрендв'ю в Джанставні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ПЕТРІВ член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., померла 8-го травня 1991 року на 87-му році життя. Нар. 5-го вересня 1903 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ КРАЛЬКА член УНС Відд. 131-го Т-ва ім. А. Шептицького в Чикаґо, Ілл., помер 10-го серпня 1991 року на 77-му році життя. Нар. 2-го жовтня 1913 року в Україні. Залишив у смутку дружину Стефанію з дому Крушельницьку, сина Юрія з дружиною Песею і синами Матвієм і Марком; дочки Оксану і Юлію з мужем Зеноном Шуликом та дочками Катрусею і Наталею. В Україні брата Павла Кральку з родиною; братанків і братаниць та ближчу і дальшу родину в Польщі і Канаді. Похорон відбувся 14-го серпня 1991 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа 131-го Відділу.

МАРІЯ АННА ЛЕСИҐАНИЧ член УНС Відд. 179-го в Ст. Луїз, Мо. померла 3-го вересня 1991 року на 87-му році життя. Нар. 23-го листопада 1903 року в Іляско, Мо. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку дочок Анну Ваґнер і Гелен О'Трак. Похорон відбувся 6-го вересня 1991 року на цвинтарі Мт. Кармел в Белвил, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.